

УДК:616.14-007.64:618.13
© Григоренко А.М., 2011

ОСОБЛИВОСТІ МЕНСТРУАЛЬНОЇ ФУНКЦІЇ ЖІНОК З ВАРИКОЗНИМ РОЗШИРЕННЯМ ВЕН МАЛОГО ТАЗУ

Григоренко А.М.

Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова

Вступ. Варикозне розширення вен малого тазу, а саме органів репродуктивної системи, захворювання, частота якого ще недостатньо вивчена в сучасній медицині і за даними поодиноких досліджень коливається від 5,4 до 80% [1,2,4]. Поліморфізм клінічних проявів і недосконалість діагностики маскують тазовий венозний стаз під різні форми гінекологічної, урологічної, хірургічної і навіть ортопедичної патології як наслідок, вибір неадекватної тактики лікування [3,5].

Так, окрім більшого синдрому в нижніх відділах живота, не менш актуальною проблемою є дисгормональні розлади у вигляді порушення менструального циклу, дисменореї, передменструальних розладів, безпліддя, невиношування вагітності, які зустрічаються досить часто в практиці акушерів-гінекологів. В той же час констатують, що ефективність лікування даних патологічних станів, навіть з використанням новітніх методик, інструментарію та препаратів не перевищує 35-40% [3]. Проблема є актуальною і важливою, оскільки відсутність точного діагнозу призводить до поліпрагмації гормональних препаратів, однак ефект від їх застосування залишається низьким. Вищевказане свідчить, що на сьогоднішній день, практичний лікар не має вичерпної інформації ні про частоту, етіологію, патогенез та варіанти варикозного розширення вен малого тазу, ні, тим паче, про взаємозв'язок його з дисгормональними розладами, вплив на репродуктивну та менструальну функцію жінок.

Враховуючи вищезазначене, метою роботи стало вивчення впливу варикозного розширення вен малого тазу на менструальну функцію жінок, дослідження її особливостей, визначення частоти виникнення дисгормональних порушень та ступеню їх важкості.

Методи та матеріали. Для реалізації поставленої мети було виконано проспективне обстеження 350 жінок репродуктивного (18 – 45 років) віку з варикозним розширенням вен малого тазу. З дослідження були виключені жінки з ендометріозом, міомою матки розмірами відповідно 10 тижнів вагітності та більше, запальними процесами органів малого тазу. Контрольна група була виділена шляхом випадкової вибірки з виключенням жінок з дисгормональними порушеннями, органічною та запальною патологією репродуктивної системи, варикозним розширенням вен малого тазу та складалась зі 100 жінок репродуктивного віку.

Клінічне обстеження пацієнток проводили за спеціально розробленою анкетною, один із розділів якої включав результати аналізу менструальної та репродуктивної функції.

Результати та їх обговорення. Отже, в результаті проведеного дослідження було встановлено, що середній вік настання менархе у жінок з варикозним розширенням вен малого тазу становив $12,2 \pm 1,06$ та в контрольній групі жінок – $12,1 \pm 0,96$ (таб).

Таблиця. Характеристика менструальної функції жінок досліджуваних груп

Характеристика	Основна група (n=350)		Контрольна група (n=100)	
	Абс. ч	%	Абс.ч	%
Тривалість менструації:				
- менше 3 діб	96	27,4	5	5
- 3-6 діб	210	60	95	95
- більше 6 діб	50	12,6	-	-
Крововтрата:				
- незначна	49	14	13	13
- помірна	156	44,6	87	87
- значна	145	41,4	-	-
Тривалість циклу:				
- тривалий (30-35 діб)	79	22,6	3	3
- короткий (21-24 доби)	158	45,1	10	10
- звичайний (27-28 діб)	113	32,3	87	87
Менорагія	65	18,6	-	-
Менометрорагія	112	32,3	-	-
Кровотечі в перiovуляторний період	93	26,5	-	-
Олігоменорея	74	21,1	-	-
Пройоменорея	135	38,6	-	-
Нерегулярний МЦ	191	54,6	-	-
Регулярний МЦ	159	45,4	100	100

Менструальний цикл встановився відразу у 276 (78,8%) жінок основної групи та у 83 (83%) пацієнток групи контролю. Протягом першого року становлення менструального циклу у жінок з варико-

зним розширенням вен малого тазу відбулося у 63 (18 %) жінок, в контрольній групі – у 15 (15%). Поряд з цим, тривале становлення менструального циклу у жінок основної групи мало місце в 11

(3,2%) випадках, в групі порівняння – в 2 (2%).

Так, серед жінок основної групи в 191 (54,6%) випадках мав місце нерегулярний менструальний цикл, 156 (44,6%) жінок вказували на надмірну крововтрату під час менструації та у 49 (14%) пацієнток спостерігалися кров'яністі виділення в невеликій кількості протягом більше 6 діб. У 159 (45,4%) жінок основної групи спостерігався регулярний менструальний цикл, але цикл 27-28 діб був тільки у 113 (32,3%) пацієнток, 30-35 діб – у 79 (22,6%) та 21-24 доби – у 158 (22,7%). 93 (26,5%) жінок з варикозним розширенням вен малого тазу мали кров'яністі виділення в перiovуляторний період, у 74 (21,1%) мала місце олігоменорея, у 135 (38,6%) – пройоменорея, менорагія спостерігалася в 65 (18,6%) випадках, менометрорагія – в 112 (32,3%).

В контрольній групі жінок в 100% випадках спостерігався регулярний менструальний цикл, в 3 (3%) – тривалий та в 10 (10%) – короткий. 5 (5%) жінок відмітили тривалість менструації менше 3-х діб та 13 (13%) – незначну крововтрату під час менструації.

На наявність симптомів дисменореї скаржилися 198 (56,7%) жінок з варикозним розширенням вен малого тазу. За шкалою оцінки важкості дисменореї визначено, що у 49 (14%) жінок основної групи мала місце легка ступінь дисменореї, у 137 (39,1%) – середня та у 12 (3,6%) – важка ступінь.

Передменструальні розлади мали місце у 179

(51,1%) жінок з варикозним розширенням вен малого тазу. У 55 (15,7%) пацієнток спостерігалася наявність поодиноких передменструальних симптомів, у 109 (31,1%) діагностовано передменструальний синдром та у 15 (4,1%) – передменструальні дисфоричні розлади.

Узагальнюючи дані аналізу менструальної функції жінок досліджуваних груп, у жінок з варикозним розширенням вен малого тазу мали місце слідує дисгормональні порушення: дисменорею діагностовано у 198 (56,7%) пацієнток, різні форми передменструальних розладів встановлено у 179 (51,1%) жінок, нерегулярний менструальний цикл – у 191 (54,6%), менорагію – у 65 (18,6%), менометрорагію – у 112 (32,3%), олігоменорею – в 74 (21,1%) випадках, пройоменорею – в 135 (38,6%) випадках, кров'яністі виділення в перiovуляторний період – у 93 (26,5%) жінок.

Висновки: Аналізуючи результати проведеного дослідження можна зробити висновок, що менструальна функція жінок з варикозним розширенням вен малого тазу характеризується широким спектром її порушень. Вказаний факт свідчить про наявність дисгормональних порушень у даної категорії жінок та є одним із етіопатогенетичних механізмів виникнення вторинної гінекологічної патології, вивчення механізмів виникнення якої у жінок з тазовим венозним повнокрів'ям є достатньо перспективним для подальших клініко-лабораторних досліджень.

ЛІТЕРАТУРА:

1. **Богачев В.Ю.** Варикозная болезнь вен малого таза // *Consilium medicum*. – 2006. – 1, 1. – Р. 20-23.
2. **Кириенко А.И., Богачев В.Ю., Прокубовский В.И.** Варикозная болезнь вен малого таза. Флебология / Под ред. В.С. Савельева. - М: Медицина, 2001. – 246 с.
3. **Майоров М.В.** Синдром хронических тазовых болей в гинекологической практике // *Провизор*. – 2003. – 23. – С. 17—19.
4. **Мозес В.Г., Ушакова Г.А.** Варикозное расширение вен малого таза у женщин в основные возрастно-биологические периоды жизни: клиника, диагностика, профилактика. - М: ЭликсКом, 2006. – 104 с.
5. **Ющенко А.Н.** Варикозная болезнь малого таза: казуистика или распространенная болезнь? // *Новости медицины и фармации*. – 2005. – 9. – С. 14—16.

Григоренко А. М. Особливості менструальної функції жінок з варикозним розширенням вен малого тазу // *Український медичний альманах*. – 2011. – Том 14, № 5. – С. 50-51.

Метою даної роботи стало вивчення впливу варикозного розширення вен малого тазу на менструальну функцію жінок. Аналізуючи результати проведеного дослідження можна зробити висновок, що менструальна функція жінок з варикозним розширенням вен малого тазу характеризується широким спектром її порушень. Вказаний факт свідчить про наявність дисгормональних порушень у даної категорії жінок та є одним із етіопатогенетичних механізмів виникнення вторинної гінекологічної патології.

Ключові слова: варикозне розширення вен малого тазу, менструальний цикл, дисгормональні порушення.

Григоренко А. Н. Особенности менструальной функции женщин с варикозным расширением вен малого таза // *Український медичний альманах*. – 2011. – Том 14, № 5. – С. 50-51.

Целью данной работы стало изучение влияния варикозного расширения вен малого таза на менструальную функцию женщин. Анализируя результаты проведенного исследования можно сделать вывод, что менструальная функция женщин с варикозным расширением вен малого таза характеризуется широким спектром ее нарушений. Указанный факт свидетельствует о наличии дисгормональных нарушений у данной категории женщин и есть одним из этиопатогенетических механизмов возникновения вторичной гинекологической патологии.

Ключевые слова: Варикозное расширение вен малого таза, менструальный цикл, дисгормональные нарушения, дисменорея.

Grigorenko A.N. Peculiarities of menstrual function of women with varicose veins dilatation of small pelvis // *Український медичний альманах*. – 2011. – Том 14, № 5. – С. 50-51.

The aim of the work is to study the influence of varicose veins dilatation of small pelvis on the menstrual function of women. Exploring the results of the conducted search we can make conclusions that the menstrual function of women with varicose veins dilatation of small pelvis is characterized with a wide rank of abnormalities. This fact testifies to the presence of dishormonal abnormalities of these women and it is one of the etiopathogenetic mechanism of the appearance secondary gynaecological pathology.

Key words: varicose veins dilatation of small pelvis, menstrual cycle, dishormonal abnormalities, dysmenorrhea.

Надійшла 02.08.2011 р.

Рецензент: проф. В.В.Сімоф